

ska) gorska in ledinska imena spoštovati in čuvati, da ne pridejo v pozabo (Kugyjev opis Julijskih Alp še danes rabi za podlago slovenskim znanstvenikom in turistom). Zbrana množica na zborovanju ga je za njegova izvajanja nagradila z navdušenim aplavzom in tako Vrbljanom ni uspelo, da bi dosegli svoj namen.

Na Miklavčičevo pobudo smo tudi obnovili že povsem opuščeno planinsko pot (obstajala je samo še na zemljevidih) z Bleščeče prek Sedliča in Gračenice v Svatne. Na to akcijo smo bili zelo ponosni. V njej smo videli plemenito dejanje v korist planincem in turistom. Povsem drugačnega mnenja pa je bil lastnik zemljišča, po katerem je šla pot — rožeški princ Liechtenstein. Za časa sramotnega »Tafelsturma« je dal odstraniti vse kažipote in markacije. Jožej Miklavčič, ki je princa zelo upošteval, je bil nad tem dejanjem tako užaljen, da ga ni več pogledal. Kolikokrat se je jezil nad njim in dejal: »Če bi odstranil kažipote ob kakšni drugi priložnosti, mu niti ne bi tako zameril, ker vem, da bi rad imel v gmajni mir, da bi mu ne preplašili gamsov in druge divjadi, ker pa je to storil ravno v času proslulega ‚Tafelsturma‘, mu pa tega ne odpustim do smrti.«

Res, tak je bil Jožej Miklavčič, strog, borben in plemenit, in ves predan naši planinski organizaciji, ki ji je s svojimi bogatimi izkušnjami in dejanji dal tisto, na kar smo še posebej ponosni, da nas slovenska javnost na Koroškem prizna in spoštuje kot veliko družino idealistov.

Planinca Jozeja Miklavčiča, koroškega »Aljaža«, bomo ohranili v častnem in nepozabnem spominu. Oba velika slovenska sinova počivata blizu skupaj ob vznožju Karavank in gledata proti jugu v svoje gore.

Dr. ing. France Avčín

DR. FRANCE AVČIN — 70-LETNIK

Zakon narave je tak, da se vsako poletje nagne v jesen. In tako je doletelo tudi Franceta Avčina, da je postal sedemdesetletnik. Zdi se mi, da še ni dolgo tega, ko smo skupaj ubirali pota po naših stenah, moževali v planinskih kočah in se predajali užitkom spomladanske smučarije. Pa vendar je 6. oktobra France dočakal svojo sedemdesetletnico. Vsa naša planinska javnost ga dobro pozna kot planinskega pisatelja, alpinista z vrsto prvenstvenih vzponov in borca za ohranitev naše lepe narave. Zato ga ni treba posebej predstavljati, pač pa velja spomniti naše planince, predvsem pripadnike mlajših generacij, na nekatere bistvene zasluge, ki jih ima naš sedemdesetletnik za razvoj slovenskega alpinizma.

Bilo je kmalu po vojni, menda leta 1947, ko se je France pojavil na nekem tečaju v Vratih s profiliranimi gumenimi podplati na gorskih čevljih. Sprva je doživel splošno začudenje, skorajda posmeh. Celó Čopov Joža, ki je bil vedno naklonjen plezalskim

novostim, je opomnil, da je gumi primeren za vse kam drugam kot pa za na čevlje, s katerimi nameravaš plezati. Vendar smo se ušтели! Ko smo ga naslednji dan opazovali, kako drzno in varno na prav majhne stope in gladke plošče, se je posmeš sprevergel v občudovanje in zavist. Kar čez noč bi vsi želeli imeti prav take podplate. Ker je bilo to v tistih časih težko dosegljivo, se je France potrudil in prinesel nekaj podplatov iz Švice in s tem odstranil zadnje pomisleke. Kmalu smo pregovorili tovarno Sava v Kranju, da je začela poskusno proizvodnjo gumenih podplatov, in potem ni bilo več potrebno nositi težkih čevljev v nahrbtniku čez steno. Klasični plezalniki s polstjo na podplatih so utonili v pozabo.

Naslednja novost, ki jo je uvedel France v naš alpinizem, so bile najlonske vrvi. Takrat nismo bili več tako nezaupljivi in smo dokaj hitro spoznali vse prednosti najlonskih vrvi pred klasičnimi, konopljenimi, ki so bile težke, posebno še, ko so se napile vode, ko so se krotovičile ter otrdele v zimskih razmerah. Takratni plezalci se bodo spomnili zelenih najlonk, ki jih je na njegovo pobudo preskrbela Planinska zveza in razdelila med člane GRS in alpinistične odseke. Kmalu zatem je Avčin tudi opozoril na večjo varnost teh vrvi v primerjavi s konopljenimi. V Planinskem Vestniku je napisal članek, kjer je nazorno in natančno razložil, da tiči v elastičnosti najlonskih vlaken varnost, ki jo nudijo vrvi pri padcu prvega v navezi. Če se ne motim, je bil to tudi v svetovni planinski literaturi prvi strokovni članek o najlonskih vrveh. Nadvse pomembna je njegova pobuda, ki jo je dal mednarodni planinski organizaciji UIAA, da je osnovala posebno komisijo za raziskavo in standardizacijo plezalskih vrvi. V tej komisiji je sodeloval vrsto let, mnogo prispeval k razvoju vrvi in končno dosegel, da so danes na trgu samo plezalske vrvi, ki ustrezajo mednarodno priznanim normam.

Še bi lahko podrobno opisoval njegove zasluge za razvoj našega alpinizma, pa naj samo omenim njegove prestavljive dereze, domiselno tehniko samoreševanja in njegova prizadevanja za reševanje ponesrečencev izpod plazov. Kot planinskega pisatelja ga vsi dobro poznamo in cenimo njegove številne prispevke Planinskemu Vestniku. In prepričani smo, da bo imel še kaj povedati. Manj znana pa je njegova predavateljska dejavnost v inozemstvu. Z vrsto predavanj v raznih državah je približal naše gore in naš alpinizem širokemu krogu planincev in s tem vzbudil veliko zanimanje za našo lepo deželo.

Navada je, da slavljencem ob življenjskih obletnicah želimo še veliko tega in onega. Žal je ta obletnica previsoka, da bi Francetu zaželeli še veliko drznih ali celo prvenstvenih vzponov. Vse ob svojem času! Korajžnih dni v gorah je doživel zares lepo število. Ta doživetja, ki jih je ujel tudi v lepo umetniško besedo v knjigi Kjer tišina šepeta, mu pomagajo zdaj zaokroževati smisel našega žitja in bitja. Ni naključje, če je ta knjiga doživela letos peto izdajo.

V zadnjih letih je prebil večji del prostega časa v svoji bajtici v Vrsniku nad Sočo, kjer je njegov drugi dom. V ta kraj turistični hrup še ni prodril in zato mu vsi planinski prijatelji, sedaj ko odhaja v pokoj, iz vsega srca želimo, da bi tam v miru užival lepoto in tišino planinske narave. Želimo mu obilo brezskrbnega pohajkovanja po planinskih travnikih in gozdovih ter posejanja po sončnih pobočjih z lepimi razgledi. Naj ga pri tem spremlja zavest, da je v življenju storil dovolj.

D. D.

PRENJ V OČEH BOTANIKOV IN PLANINCEV*

METKA KRALJ, METKA ŠKORNIK

Bilo nas je pet in nihče med nami ni bil vraževeren. Petek, 13. julija 1979 smo izbrali za svoj odhod proti pogorju Prenj v Hercegovini samo zato, ker je bil pač primeren dan, ne glede na datum in na dan v tednu. Očitno je bil ta dan res zelo primeren, saj je z istim vlakom iz Ljubljane proti Konjicu, ki je izhodišče za vzpon na Prenj s severnega konca, odšla še ena skupina petih Ljubljčanov, med katerimi so tudi bili biologi, tako kot med nami.

* Poleti 1979 smo kot biologi in planinci obiskali Prenj v BiH. Menimo, da je to področje slovenskim planincem manj znano. S tem sestavkom skušamo prikazati Prenj, njegovo rastlinstvo, živalstvo, naše poti in doživetja na njem. Morda bomo navdušili vsaj nekaj slovenskih planincev, da bodo obiskali ta del naše domovine.